

Seria Policy Brief cuprinde texte bazate pe surse publice. Opiniile exprimate reprezintă punctele de vedere ale autorilor.

Retragerea și relocarea unei părți a trupelor americane din Germania Evaluare Strategică

George Vișan, consilier

În data de 29 iulie 2020, Secretarul Departamentului Apărării al SUA Mark Esper a anunțat retragerea și mutarea a 11.900 de militari americani de pe teritoriul Republicii Federale Germania.¹

- Reducerea cu aproximativ o treime a forțelor terestre americane din Germania scade potențialul de descurajare și reacție al NATO în cazul unei agresiuni pe Flancul Estic și reduce semnificativ întăririle aflate la dispoziția alianței și a forțelor SUA, în cazul unui scenariu prevăzut de Art. 5. Mutarea parțială a acestor unități militare în Polonia și România nu va avea același efect militar ca menținerea lor în Germania. Trupele americane și aliate, desfășurate din 2014 până în prezent pe Flancul Estic, au rolul unui *strategic tripwire* pentru a avertiza Federația Rusă că alianța va reacționa în cazul unui atac asupra unuia dintre statele membre. În acest context, trupele americane din Germania, reprezentau rezerva strategică a alianței, dacă Moscova ar fi fost tentată să folosească forța.
- Reducerea contingentului militar american din Germania concomitent cu mutarea unei părți a acestuia spre Est, transmite un mesaj ambivalent din punct de vedere strategic. Dezavantajele și riscurile acestei decizii sunt mai mari decât potențialele beneficii:
  - 1) O prezență militară americană suplimentară în proximitatea Rusiei va întări postura strategică a statelor-gazdă, mai ales dacă această prezență nu este rotațională.
  - 2) Mutarea acestor trupe în apropierea granițelor Federației Ruse le expune la potențiale lovituri aeriene și balistice rusești (în special cu rachete de croazieră și rachete balistice tactice).
  - 3) Unul dintre dezavantajele acestei re poziționări este acela că va reduce întăririle americane disponibile în cazul unui scenariu de Art. 5.

¹ Department of Defense, Department of Defense Senior Leaders Brief Reporters on European Force Posture, 29 iulie 2020, <https://www.defense.gov/Newsroom/Transcripts/Transcript/Article/2292996/departament-of-defense-senior-leaders-brief-reporters-on-european-force-posture/>

- 4) Mutarea celor două comandamente din Germania în Belgia, la Mons, va afecta negativ viteza de reacție și capacitatea de coordonare a trupelor de pe Flancul Estic.
- Decizia de mutare a EUCOM (*European Command*) și a SOCEUR (*Special Operations Command Europe*) din Germania, chiar dacă nu va fi implementată efectiv în viitorul apropiat, transmite un mesaj politic profund nefavorabil, subminând ideea de descurajare pe Flancul Estic și demonstrând existența unor tensiuni în relația bilaterală germano-americană. Aceste comandamente sunt mai eficiente în actuala lor amplasare în Germania, aflându-se în proximitatea potențialului teatru de operațiuni.
  - Mark Esper, șeful Pentagonului, a caracterizat măsura adoptată ca fiind un CONPLAN (*concept plan*), deci nu un plan detaliat, rezultat al unui proces larg de planificare. Acest aspect indică natura *ad-hoc* a deciziei Pentagonului, nevoit să se plieze pe agenda președintelui Trump.
  - Retragerea **Regimentului 2 Cavalerie** din Europa și înlocuirea sa cu o altă unitate similară, reprezintă o decizie îndoielnică din punct de vedere operațional, pentru că:
    - 1) Unitatea a avut timp să se adapteze condițiilor de pe Flancul de Est (să cunoască terenul, să interacționeze cu trupele noastre și ale altor state din zonă, să se familiarizeze cu structurile de comandă locale), iar înlocuirea ei cu o unitate similară, va crea o breșă în ceea ce privește capacitățile NATO și americane pe Flancul Estic. Noii unități îi va lua timp să se adapteze la condițiile din teren.
    - 2) Nu există, în acest caz, un câștig net pentru România.
  - Mutarea unei escadrile de F-16 din Germania în Italia, deși a fost prezentată ca o măsură menită să întărească acoperirea aeriană a NATO în Marea Neagră², nu este una eficientă din punct de vedere militar. În primul rând, la Aviano, în Italia, este deja desfășurată o brigadă aeriană (*air wing*) a *US Air Force*. Iar în al doilea rând, escadrila ar fi fost mai utilă în Germania pentru sprijinirea trupelor americane și aliate desfășurate în țările baltice. Cu alte cuvinte, mutarea acestei unități de aviație este redundantă și, deci, îndoielnică din punct de vedere operațional pentru România și Marea Neagră.
  - Conform informațiilor publice disponibile în acest moment, mai puțin de jumătate dintre trupele americane ce vor fi retrase din Germania (5.300 militari) vor fi desfășurate pe Flancul Estic, Polonia și România fiind statele în care aceste forțe ar putea ajunge. Polonia este considerată ca „sigură” datorită relației strânse dintre Washington și Varșovia, precum și demersurilor financiare polone în acest sens. Varșovia și Washington-ul au semnat, în data de 15 august 2020, acordul de desfășurare a trupelor americane în Polonia, *Enhanced Defense Cooperation Agreement*. În cazul Poloniei, aceasta va primi în plus 1.000 de militari (echivalentul unui batalion de infanterie mecanizată), pe lângă cei 4.500 de militari deja desfășurați, ridicând astfel totalul efectivelor americane din acea țară

---

² Heinrich Brauß, “The US Troop Withdrawal Plan. Bogus Strategic Claims and a Warning Signal for Europe”, *DGAP Commentary*, August 2020, p. 2, https://dgap.org/sites/default/files/article_pdfs/dgap-commentary-2020-24-en.pdf

la 5.500 de soldați. În cazul României nu este clar câți militari americani vor fi desfășurați și ce fel de unități vor ajunge pe teritoriul nostru. Cea mai bună estimare indică posibilitatea desfășurării unei brigăzi de tip *Stryker* (infanterie mecanizată echipată cu transportoare pe roți *Stryker*) în România. Trupele americane ce vor fi desfășurate în România vor fi pe bază „rotațională continuă”.³

- Din cei aproximativ 11.800 de militari americani care ar urma să fie retrași de pe teritoriul Germaniei, aproape 6000 ar urma să se întoarcă în SUA, iar 5.300 să fie re-desfășurați pe Flancul Estic. De fapt este o pierdere netă pentru Flancul Estic, atât din punct de vedere al trupelor din prima linie, cât și al forțelor de sprijin și a eșalonului de comandă și logistic.
- Cel mai bun indiciu că decizia de revizuirea a prezenței americane în Germania este una motivată politic este faptul că atât Belgia, cât și Italia, nu au atins ținta de 2% din PIB la cheltuielile pentru apărare. Iar în termeni relativi, în comparație cu Germania, aceste țări alocă mai puține fonduri pentru apărare.
- Din punct de vedere diplomatic, decizia luată de Administrația Trump nu va face decât să sporească tensiunile deja existente cu Germania. România nu ar trebui percepută la Berlin ca profitând sau încurajând aceste tensiuni.

Percepția opiniei publice din Germania:

- O retragere parțială a trupelor americane din Germania este privită pozitiv de către cetățenii acestei țări. Dezbateră privind această decizie militară riscă să se contopească cu cea privind participarea Germaniei în cadrul programului NATO de *nuclear sharing*. Astfel, poziția Germaniei riscă să fie diminuată cu un impact negativ asupra forței militare a NATO, capacitatea de descurajare urmând a fi slăbită fundamental, iar coeziunea Alianței fiind diminuată.

Percepția asupra deciziei în SUA:

- Din punct de vedere politic decizia nu este în asentimentul *establishmentului* politic american, existând critici la adresa acesteia atât din partea opoziției democratice, cât și a republicanilor. *Establishmentul* american de politică externă și apărare, consideră decizia ca fiind o eroare majoră.
- În funcție de rezultatul alegerilor prezidențiale din noiembrie 2020, decizia de mutare a trupelor americane ar putea fi revizuită și anulată.

Beneficii pentru România:

- Această retragere, dublată de o mutare simbolică a trupelor americane din Germania spre Flancul Estic ar trebui tratată cu maximă prudență, din cauza faptului că aduce beneficii îndoielnice pentru România, diminuând coeziunea NATO și fiind slab fundamentată din punct de vedere strategic.

³ *Privesc.Eu România*, „Declarații de presă susținute de general-locotenent Daniel Petrescu”, 7 August 2020, <https://www.youtube.com/watch?v=AkiFtBPicCY>

Evoluție în context:

- Evaluări ale unor aplicații militare recente ale Federației Ruse,⁴ indică faptul că aceste manevre militare pornesc de la premisa exploatării unei prezențe militare NATO reduse pe Flancul Estic, în special în zona Mării Baltice, sau agresiunea împotriva unui stat din afara alianței, care însă posedă forțe navale importante (Suedia). Etapa arctică a acestei aplicații militare navale de amploare realizată de Federația Rusă, desfășurată în Marea Bering, în proximitatea SUA (statul Alaska), pare să confirme aceste evaluări. În cadrul acestui exercițiu submarinul de atac purtător de rachete (SSGN) *Omsk* și crucișătorul purtător de rachete din clasa Moskva, *Varyag* au efectuat trageri cu rachete de croazieră anti-navă. Astfel, Moscova caută să identifice breșe în dispozitivul de apărare al SUA și al NATO, pe care ar putea să le exploateze militar, în cazul unui conflict. Concomitent, realizează aceste demonstrații de forță pentru a-și reconfirma statutul de mare putere. Această paradigmă militară poate fi aplicată și în regiunea Mării Negre, atât din punct de vedere maritim, cât și terestru.
- Aplicația militară *Kavkaz 2020* programată să se desfășoare pe parcursul lunii septembrie 2020 în regiunea Mării Negre și în Sudul Caucazului, ar putea porni de la aceeași premisă.
- Evoluții precum retragerea unei treimi din forțele americane din Germania încurajează astfel de planuri ofensive ale Federației Ruse în raport cu NATO și SUA.

---

⁴ Van Lokeren, „Ocean Shield 2020 - After action report”, *Russian Navy – News and Analysis*, 24 august 2020, <https://russianfleetanalysis.blogspot.com/2020/08/ocean-shield-2020-after-action-report.html>